

Класи

№ уроку: 8 Курс: JavaScript Базовий

Засоби навчання: Visual Studio Code
Web Browser

Огляд, мета та призначення уроку

Вивчити синтаксис роботи з класами. Навчитися користуватися класами, конструкторами, методами, відкритими та закритими полями для оформлення об'єктно-орієнтованого коду у сучасному стилі.

Вивчивши матеріал цього заняття, учень зможе:

- Працювати з ключовим словом `class` для створення сімейства об'єктів з однаковою структурою.
- Розуміти різницю між застосуванням ключового слова `class` і функцій конструкторів.
- Використовувати `constructor` у класі для ініціалізації екземпляру.
- Створювати властивості та методи у класі.
- Використовувати гетери та сетери для контролю над значеннями, які потрапляють до екземпляра класу.
- Працювати з відкритими та закритими полями.

Зміст уроку

1. Класи.
2. Використання конструкторів і методів.
3. Getter і setter.
4. Закриті та відкриті поля класів.
5. Транспайлери.

Резюме

- **Клас** – шаблон створення об'єкта. Містить дані та методи, які ці дані мають обробляти.
Коли в сценарії повторно створюються об'єкти з однаковою структурою (властивості та методи об'єктів збігаються), щоб позбутися дублювання коду та зробити роботу з об'єктами зручнішою, ми можемо скористатися класами. Класи мають низку переваг у порівнянні з фабричними функціями та функціями конструкторами.
Класи можна розглядати як аналог типів даних в інших мовах програмування. Але в JavaScript, створюючи клас, ми тільки визначаємо структуру об'єкта, яка має вийти, коли клас використовуватиметься для створення екземпляра. Навіть якщо для створення екземпляра використовувався специфічний клас, тип даних екземпляра буде `object`.
Класи можна розглядати як синтаксичний цукор, який спрощує використання функцій конструкторів. Насправді визначаючи клас і додаючи в клас методи, ми визначаємо функцію конструктора та додаємо методи в прототип цієї функції, роблячи це коротшим і зручнішим способом.
- Ключове слово **`class`** введене в **ECMAScript 2015 або ES6**.
- Є два способи створення класу: **`class declaration`** та **`class expression`**.

Class declaration:

```
class MyClass {  
  myMethod() {}  
}
```

```
}
```

Class Expression:

```
let myClass = class {  
  myMethod() {}  
};
```

Обидва варіанти дають можливість визначити клас і на основі цього класу створювати екземпляри. Проте варіант class expression дає можливість створити клас і передати його як параметр у метод, який викликається.

- **Класи не підтримують спливання (hoisting).** Використовувати клас можна тільки після того, як його буде оголошено в коді.
- Клас може містити один спеціальний метод – **constructor**. Цей метод відповідає за ініціалізацію екземпляра класу.
- У класі може бути будь-яка кількість методів. Методи, які визначені у класі, будуть додані до прототипу функції конструктора.
- **Клас може містити властивості.** Властивості зазвичай додаються у конструкторі через ініціалізацію необхідної властивості на контексті (this) конструктора.
- Клас може містити спеціальні методи **get (getter)** і **set (setter)**, які використовуються для того, щоб зв'язати властивість екземпляра класу з певною функціональністю, яка запускається під час читання або запису в цю властивість.
- Під час роботи з класами можна використовувати експериментальні можливості JavaScript, які підтримуються досить великою кількістю сучасних браузерів – **відкриті та закриті поля**. Поля можна розглядати як альтернативу властивостей, які додаються через функцію конструктора. Водночас поля можуть бути закритими, тоді як додана через конструктор властивість завжди доступна для використання як у класі, так і за його межами.
- **Відкрите поле** – поле класу, яке може використовуватися в класі та за його межами.

Приклад визначення відкритого поля у класі:

```
class MyClass {  
  publicField = 1;  
}
```

- **Закрите поле** – поле класу, яке можна використовувати лише у класі. Якщо спробувати звернутися до закритого поля за межами класу, це призведе до помилки на етапі виконання.

Приклад визначення закритого поля у класі (використовується # як перший символ імені поля):

```
class MyClass {  
  #privateField = 1;  
}
```

- **Транспайлер** – тип компілятора, який виконує транспіляцію програми. Транспіляція – перетворення програмного коду, за якого вихідний код однією мовою програмування перетворюється на еквівалентний програмний код іншою мовою програмування.

- **Babel** – безоплатний транспайлер із відкритим вихідним кодом.
Використовується для конвертації ECMAScript 2015+ (ES6+) коду назад у сумісний код, який може бути запущений у старих версіях браузерів.
- **Polyfill** – код, що реалізує будь-яку функціональність, яка не підтримується в деяких версіях браузерів.
- Якщо в проєкті використовується функціональність, яка не підтримується в браузерах, для яких має бути підтримка, зазвичай використовується транспіляція як частина процесу розробки застосунку.
Застосунок створюється з використанням сучасних функцій мови, які мало підтримуються, після чого відбувається **транспіляція** (часто цей процес також називають **компіляцією**). Застосунок перетворюється на аналогічний за поведінкою застосунок, але написаний з використанням старішої версії JavaScript, яка підтримується цільовим браузером. У результаті до HTML-розмітки під'єднується JavaScript-код, який вийшов після компіляції (транспіляції).
- Якщо під час розробки необхідно під'єднати підтримку певної функціональності, іноді використовуються **файли polyfill** – спеціальні JavaScript-сценарії, які імітують функціональність, якої бракує браузеру. Такі файли мають під'єднуватися до того, як буде додано будь-який код, що використовує функціональність, яка додається файлом polyfill.

Закріплення матеріалу

- Що таке клас?
- Які ви знаєте способи створення класів?
- Як використовуються ключові слова get і set у тілі класу?
- У чому різниця між закритим та відкритим полем? Як визначити відкрите та закрите поле у класі?
- Що таке транспайлер, для чого він використовується?
- Що таке файл polyfill, які завдання розв'язують такі файли?

Самостійна діяльність учня

Виконайте завдання у директорії Tasks\011 Classes. Текст завдань розташований у коментарях, у тегах script.

Рекомендовані ресурси

Класи у JavaScript

<https://developer.mozilla.org/ru/docs/Web/JavaScript/Reference/Classes>

Відкриті та закриті поля

<https://github.com/tc39/proposal-class-fields>

Практика побудови об'єктів

https://developer.mozilla.org/ru/docs/Learn/JavaScript/Objects/Object_building_practice

Babel

<https://babeljs.io/>